

تأسیس: ۱۳۰۶

منادی و مؤید وحدت ملی و بازسازی

مؤسس: غلام محی الدین انیس

دانیل اندریس:

افغانستان در محراق کمک‌های بشری قرار دارد

دانیل اندریس، معاون نماینده خاص سرمنشی سازمان ملل متحد می‌گوید که افغانستان در محراق کمک‌های بشری و همکاری‌های این سازمان قرار دارد. بر اساس یک اعلامیه آرگ، اندریس در دیدار با مولوی عبدالسلام حنفی، معاون اداری ریاست‌الوزرا گفته که نیاز است سازمان ملل متحد در بخش‌های تنظیم کمک‌های بشری برای افغان‌ها، حل مشکلات اقتصادی و اقلیمی با امارت اسلامی از نزدیک هماهنگی و همکاری کند. در همین حال حنفی گفته که امارت اسلامی متعهد به همکاری با تمام مؤسسه‌های **ص ۴**

دو شنبه ۲۳ اسد ۱۴۰۲ هجری شمسی • ۲۷ محرم الحرام ۱۴۴۵ هجری قمری • ۱۴ اگست ۲۰۲۳ میلادی • شماره مسلسل ۲۴۹۰۱

نورالدین عزیزی:

کشورها، روی لیتیم افغانستان سرمایه‌گذاری کنند

نورالدین عزیزی، سرپرست وزارت صنعت و تجارت به خبرگزاری رویتز گفته است که کشورهای علاقه‌مند می‌توانند در بخش استخراج لیتیم افغانستان سرمایه‌گذاری کنند. سرپرست وزارت صنعت و تجارت همچنان گفته است که معادن **ص ۴**

ملا برادر آخوند د ترکیه د سوداگری له وزیر سره وکتل

د ریاست‌الوزرا اقتصادی مرستیال ملا عبدالغنی برادر آخوند ترکیه‌ای ته د خپل سفر په ترڅ کې د دغه هېواد د سوداگری له وزیر عمر بولات سره وکتل. په دې کتنه کې دواړو لوریو د سوداگری، پانګونې، سیمه ییز اتصال او دواړو هېوادونو ترمنځ د اقتصادي همکاریو د پراختیا په اړه خبرې وکړې. د ریاست‌الوزرا اقتصادی مرستیال د خپلو خبرو پر مهال وویل، چې افغانستان او ترکیه د تاریخ په اوږدو کې دوه دوست او وروڼه هېوادونه پاتې شوي او اوسمهال د دغو اړیکو پراختیا ته زمینه برابره شوې او اړتیا ده، چې دواړه لوري ترې ښه ګټه پورته کړي. نوموړي په دغه **ص ۴**

راستانه شویو علمي کادرونو ته د ښه راغلاست غوښه؛ د پوهنتونونو استادان ملي پانګه ده

د ریاست‌الوزرا مقام او لوړو زده کړو وزارت سپیدار مانی کې له بهر څخه هېواد ته راستانه شویو علمي کادرونو ته د ښه راغلاست غوښه دایره کړې. په دې غوښه کې د لوړ پوړو چارواکو په شمول ګڼ شمېر علمي کادرونو او د پوهنتونونو استادانو ګډون کړی و. **ص ۴**

تلاش وزارت تحصیلات عالی برای تأسیس یک پوهنتون بزرگ اسلامی در کشور

این وزارت به رشد آموزش متعهد است و تلاش می‌کند یک پوهنتون بزرگ اسلامی تأسیس کند. ندیم در این نشست از ایجاد برنامه ماستری و دکتری در رشته‌های مختلف در داخل کشور نیز خبر داده و افزود که از دو ماه بدین سوکار روی این برنامه آغاز شده است. به گفته سرپرست وزارت تحصیلات عالی، ۴۵ درصد استادانی که برای برنامه **ص ۴**

مولوی شیخ ندا محمد ندیم، سرپرست وزارت تحصیلات عالی دیروز یکشنبه (۲۲ اسد) در مراسم بازگشت استادان پوهنتون‌ها و کدرهای علمی به کشور در قصر سپیدار گفت:

سخن انیس

شکست ابر قدرت‌ها، بیانگر شجاعت شما ملت است

دو سال قبل، مصادف با این روزها بود که حکومت جمهوریت به ریاست اشرف غنی مزدور امریکا سقوط داده شد و مجاهدین امارت اسلامی شهر کابل، پایتخت کشور را فتح نمودند. همچنان مصادف با این روزها روز استرداد استقلال افغانستان از انگلیس است که ملت سلحشور و قهرمان افغانستان با کمال افتخار آن را جشن خواهند گرفت. و همچنان این روزها مصادف با روز خروج نیروهای اشغالگر امریکایی از افغانستان است که ملت متین و مجاهد توانستند با فداکاری و قربانی‌های فراوان آنان را از خاک خویش بیرون کنند و درس عبرت برای شان بدهند. بر نویسندگان و تاریخ‌نگاران کشور نیز لازم است که هریک در این راستا با کمال افتخار قلم بزنند و تجاوز اشغالگران، همکاری و همدستی غلامان آنان را و جهاد و فداکاری مجاهدین افغانستان را به سلک تحریر درآورند و برای نسل‌های آینده انتقال بدهند. تانسل‌های آینده بدانند که کی‌ها در فروش مادر وطن دست داشته‌اند و کی‌ها برای حفظ و حراست اسلام، ناموس، خاک، شرف و ارزش‌های کشور ایثارگری کرده و قربانی داده‌اند. تاریخ چیزی است که سایه‌آسا ملت‌ها را دنبال می‌کند و قدنامگونه، تمام زشتی و زیبایی ملت‌ها را انعکاس می‌دهد.

قاضی القضاة و رئیس ستره محکمه در یک سفر کاری به سمنگان رفت

های شمال کشور به شهر ایبک سمنگان رسید و با مسئولان محاکم آن ولایت **ص ۴**

شیخ عبدالحکیم حقانی قاضی القضاة و رئیس ستره محکمه در ادامه دیدار از محاکم ولایت

سرپرست وزارت انرژی و آب: بند آب شاه‌توت لندر منبع مهم تأمین آب برای شهر کابل است

ملاعبداللطیف منصور سرپرست وزارت انرژی و آب با شماری از مسئولان بخش تخنیکي این وزارت دیروز از ساحه بند آبیاری شاه توت لندر دیدن کرد. به گزارش خبرنگار آزادانس باختر: سرپرست وزارت انرژی و آب در جریان بازدید، بند شاه توت را منبع با اهمیت و حیاتی برای تأمین آب شهر کابل **ص ۴**

مسولان: به زودی نرخ مواد نفتی به حالت عادی خود برمی‌گردد

به دنبال افزایش بهای مواد نفتی بار دیگر به ویژه تیل در بازارهای کشور، مسئولان وزارت صنعت و تجارت می‌گویند که قیمت جهانی نفت بلند رفته و آنان تلاش دارند قیمت‌ها را کنترل کنند و می‌افزایند که «به زودترین فرصت نرخ‌ها به حالت **ص ۴**

مسدود شدن بیش از ۶۰ معاینه‌خانه و دواخانه در تخار

صحت عامه تخلیه شد. به گفته ی وی، این دواخانه و معاینه‌خانه‌ها طی یک هفته اخیر در شهر تالقان مسدود شده‌اند. احمدی تأکید کرد که برنامه نظارتی هنوز ادامه دارد و قرار است تمام معاینه‌خانه‌ها و دواخانه‌های بدون مجوز بسته شوند. رئیس صحت عامه تخار گفت که این روند در ولسوالی‌های تخار نیز آغاز می‌شود.

دیگر نیز به علت قانون شکنی و عدم پایبندی به اصول وزارت

مهر لاک شد. وی افزود که ۱۱ باب دواخانه

ریاست صحت عامه ولایت تخار از مسدود کردن ۶۰ معاینه‌خانه و دواخانه بنا بر نداشتن جواز و عدم رعایت اصول وزارت صحت عامه خبر داد. عبدالقهار احمدی، رئیس صحت عامه تخار، دیروز (یکشنبه ۲۲ اسد) گفت: ۳۵ باب دواخانه و ۱۸ باب معاینه‌خانه شخصی بنا بر نداشتن جواز و انجام فعالیت خودسرانه و غیر قانونی الی امر ثانی

نقش متخصصین امور در بهبود وضعیت اقتصادی **صفحه ۵**

عوامل آلودگی محیط زیست در شهر کابل **صفحه ۳**

مواد مخدر **ص ۲**

شباهت‌ها و تفاوت‌های اشغال افغانستان از سوی روسیه و امریکا **صفحه ۲**

شباهت‌ها و تفاوت‌های اشغال افغانستان از سوی روسیه و امریکا

توفیق

مقابل آن از تجارب تجارب دست داشته خود استفاده کردند و ائتلاف صلیبی را وادار به شکست نمودند.

یک نکته قابل تأمل این بود که شوروی اکثر بر پلان های نظامی غور می کرد و پیروزی خود را در برهه انداختن عملیات های نظامی می دید که در نتیجه چیزی بدست نیامدند و امریکا از همین نقطه عبرت گرفت و بعد از اشغال افغانستان ۶۰ فیصد انرژی خویش را بر نبرد سرد و تبلیغاتی وارد ساخت، از همه وسایل جمعی چون تلویزیون و رادیو استفاده اعظمی نمود تا باشد در مغشوش ساختن اذهان مردم افغانستان و بدنام ساختن جهاد مقدس امارت اسلامی از آن کار گیرند.

چند نکته مهم به تحلیل شباهت ها و تفاوت های اشغال افغانستان از سوی روسیه و آمریکا پرداخته میشود:

اول؛ در ظاهر نحوه اشغال افغانستان از سوی روسیه و آمریکا کاملاً متفاوت است. شوروی ها دست به توسعه امپراتوری اتحاد جماهیر شوروی می زدند، درحالیکه غرب پس از حادثه ۱۱ سپتامبر به بهانه ریشه کن کردن تروریسم و تحقق دموکراسی افغانستان را اشغال کرد.

دوم؛ هم روس ها و هم آمریکایی ها فکر می کردند که می توانند دولت دوستانه را تاسیس کرده و در مدت یک سال از افغانستان خارج شوند اما هر دو کشور گرفتار جنگی فرسایشی، طولانی و بسیار پرهزینه شدند که در نهایت مجبور به خروج از آن بدون تحقق اهداف خود شدند.

سوم؛ جنگ شوروی بسیار خونین بوده و در جریان آن ۱/۵ میلیون تن کشته شدند. از سوی دیگر شوروی ها سالانه دو میلیارد دلار در افغانستان هزینه کردند،

مواد مخدر

پوهیالی بشیر احمد زرگر

عقب ترویج و تعمیم این پدیده زشت و کشنده فرا داشتند؟ چرا جامعه جهانی و دولت افغانستان برای مهار و جلوگیری از اعتیاد جوانان تلاش نمی کردند؟ آیا مبارزه با این پدیده از توان دولت وقت بالا بود و یا اینکه در عقب این وضعیت دست‌های پیدا و پنهانی وجود داشت؟ این همه پرسش‌ها و ده‌ها پرسش دیگر نیاز به مطالعه عمیق و دقت لازم دارد تا بتوان پاسخ‌های واضح و روشن را در ارتباط با این مسأله به دست آورد. واضح است که جامعه جهانی جمع دولت وقت افغانستان به گونه آگاهانه نمی خواستند در برابر این پدیده زشت مبارزه واقعی و قاطعانه نمایند؛ زیرا مافیای مواد مخدر هم در درون دستگاه حکومت و هم در بیرون از افغانستان از این ناحیه مفاد فراوانی را به جیب می زدند و این مسأله برای مافیای جهانی به یک تجارت پرسود مبدل شده بود. از سوی هم کشورهایی که در افغانستان حضور داشتند منافع شان را در فقر و در بدی مردم این کشور

چکیده: مواد مخدر آن پدیده شوم جهانی است که امروزه خطر جدی بودن آن تمام کشورها را به مخاطره کشانیده است و سرمایه مادی و معنوی کشورها را ربوده و اعتیاد به آن رو به افزایش است، مواد مخدر به موادی گفته میشود که صرف در اثر استعمال مکرر و تدریجی آن باعث اعتیاد شده و اختلالات روحی و روانی را به وجود آورده و صدمات و زیان های سنگین فردی، اجتماعی و خانوادگی، اقتصادی، سیاسی و... را به وجود میآورد و دین مقدس اسلام هم دلیل بر حرام بودن مواد مخدر را در قرآن کریم بیان داشته است.

کلید های واژه: مخدر، جامعه، ضرر، مقدمه خداوند توانا و دادرس را سپاس گذارم که به نوع بشر قدرت خواندن و نوشتن اعطا نموده امروز انسانها بسا از مشکلات خویش را در جوامع مختلف از طریق کسب دانش در عرصه های مختلف حل مینمایند. یکی از مشکلاتی که امروزه باعث بدبختی افراد جامعه ما شده و تعداد زیادی از جوانان این مرزوبوم را به کام مرگ کشانیده و اقتصاد فامیل ها را متضرر ساخته، مواد مخدر است.

تعریف لغوی مواد مخدر مخدر از خدر است که به معنی ضعف و تبلی و سستی می آید. زمانی میگوید (تخدر) یعنی عقل شل گردد و نتواند حرکت کند خدر از باب سماع میاید، گفته میشود که آن هنگامیکه نوشنده شراب سست و ضعیف شود. و خدر بر تاریکی مکان نیز اطلاق میگردد.

اصطلاح مواد مخدر: علامه فراق (رح) آنرا چنین تعریف کرده است. مخدر آن چیزی است که عقل و حواس را مختل میکند بی آنکه نشه و شادابی در برداشته باشد. این حجر فرموده است مخدر عبارت از پوشاندن عقل بدون اشدت طرب، زیرا این از ویژه گی های مسکر مایع میباشد. اضرار مواد مخدر در جامعه مواد مخدر یکی از زشت ترین پدیده ای است که انسان را از مسیر عادی زندگی منحرف و به جاده تباهی و بدبختی سوق می دهد. افغانستان یکی از کشورهایی

جدی را در حوزه فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در پی داشت. اگر به پیامد این پدیده مهلک و کشنده طی سال های اخیر در افغانستان نگاه عمیق گردد، دیده می شود که مواد مخدر آسیب های فراوانی بر پیکر جامعه برجا گذاشته که جبران آن در کوتاه مدت و شاید تا چند دهه دیگر غیر قابل جبران باشد. به یقین می توان گفت که اضرار این پدیده خانمان سوز به مراتب از جنگ های چهار دهه اخیر در کشور کشنده تر و خطرناک تر بوده است. سوال اصلی اینس که چه کسانی در

جستجو می کردند و در تلاش این بودن و هستند تا جوانان این کشور که نیروی فعال جامعه هستند به یک نیروی غیر فعال تبدیل شده تا باشد اهداف و برنامه شان را به دور از هر نوع ایستادگی و مداخله در این کشور عملی نمایند. از اینرو معتاد کردن جوانان به مواد مخدر یک عمل قصدی و آگاهانه از سوی کشورهای مغرض بوده تا باشد افغانستان را از مسیر پیشرفت و ترقی باز نگهدارند. معتاد بودن سه میلیون افراد در این سرزمین می تواند فاجعه عمیق اقتصادی ص ۷

زمانی غیر از زمان شما

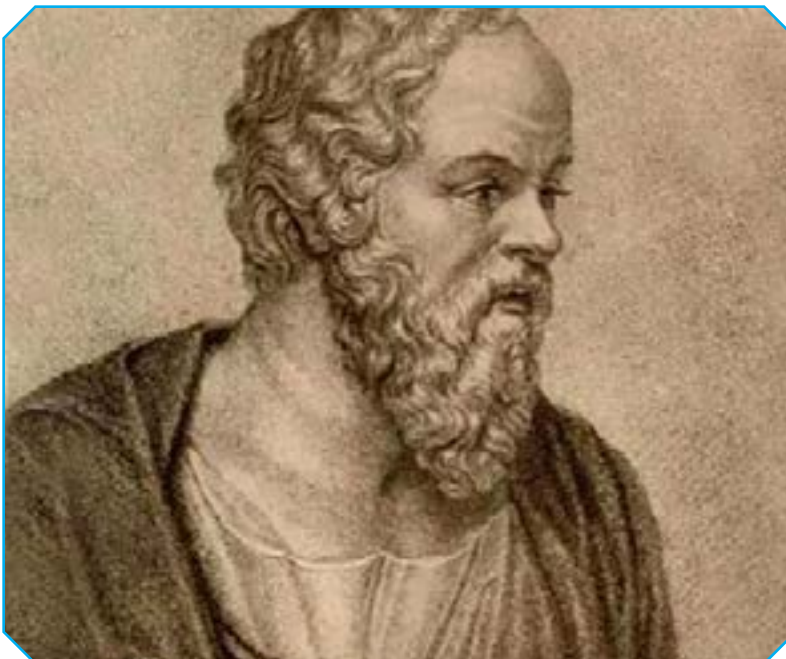
حبیبی صالحی

در زندگی نامه پیشینیان دیده می شود که خردسالان از بزرگان، و متعلمان و شاگردان از علماء و اساتید خویش روش های قیو و بهتر را فرا می گرفته اند. تاریخ اسلام و رفتار صالحین این امت گواه این مطلب است. (ابن کثیر دمشقی، البداية والنهایة، ج ۱۴ ص ۶۱۸)

با توجه به مقوله بالا، مریبان محترم باید تغییر آداب و تغییر عادات را در هر زمان و مکانی در نظر بگیرند؛ نباید پدران و مریبان محترم، فرزندان خود را بر اساس رسم و رسومی که در زمان خود شان متفاوت بوده حمل کنند، تا زمانی که با نص صریح شرعی در تعارض نباشد. می بایست که رفتارشان بین صلابت و نرمی، میان تشویق و ترغیب قرار داشته باشد، نه سخت بگیرند که بشکنند و نه نرم رها کنند که به انحراف بروند. هر کار و هر رفتاری را از باب آن انجام دهند و نرمی، آسانی، مراقبت و نفع رسانی را فراموش نکنند.

دهد؛ بنابراین، پدران می توانند فرزندان شان را به رعایت و انجام چنین عادات و اخلاق اجبار کنند. مانند صداقت، امانت داری، ترک معصیت و گناه و لزوم طاعت که اینها هیچ ارتباطی به زمان و مکان ندارند و در هر زمان و مکان لازم الاجرا و لازم العمل است.

پس، از این مقوله چنین مفهوم گرفتند که به طور مطلق نباید پدران، فرزندان شان را به رعایت عادات شان اجبار کنند، علاوه براین، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: «إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ صَالِحَ الْأَخْلَاقِ؛ من فرستاده شدم تا آداب نیکو را کامل کنم». (احمد بن حنبل، المسند، ح ۸۵۹۵) تأدب به آداب سلف و گذشتگان نیکو که بار معنایی زیبا و قابل اعمال و رعایت کردنی است، روش خیر و نیکوی امت اسلامی در درازنای تاریخ زندگی بوده است.

تغییر مکان، تغییر می کنند و قابل اعمال در زمان و مکان دیگر نیست. مفهوم دیگر این مقوله، پایبندی به اخلاق و رفتار واجبی و لازمی است.

کرد؛ بنابراین فرزندان را هم نمی توان بر رعایت کردن آن اجبار کرد. علتش این است زمان ها و مکان ها با هم فرق می کنند و فضائل و رفتارهای آن ها نیز با هم فرق می کند. یک موردی در یک زمان و مکان، فضیلت و رفتار خوب است و مردم با سهولت آسانی بر آن عمل می کنند؛ ولی با گذشت زمان و تغییر مکان، آن فضیلت و رفتار نیز تغییر می کند و انجام دادن آن مشکل می گردد یا اینکه مجال و میدان انجام آن اصلاً وجود نمی داشته باشد. در یک زمانی یا در یک مکانی برای پدران انجام و رعایت آن میسر بود؛ اما در زمان و مکان دیگر انجام و رعایت آن برای فرزندان امکان ندارد و یا اینکه آسان نیست و آنان به مشکل مواجه می گردند. مانند عادات و اخلاق و مروت های که در یک جامعه جا می افتد و مبنای آن عرف و عادت مردم آن می باشد و به کدام نص شرعی ارتباط ندارد و این ها چیزهایی هستند که با گذشت زمان و

سقراط می گوید: «لا تکرهوا أولادکم علی آثارکم، فانهم مخلوقون لزمان غیر زمانکم؛ فرزندان خود را مجبور نکنید که از اخلاق و عادات شما پیروی کنند، زیرا آنها برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده اند.» (نک: ابن القیم الجوزیه، إغائة اللہفان، ج ۲ ص ۲۶۵؛ عبدالکریم شهرستانی، الملل والنحل، ج ۲ ص ۱۴۴) برخی می گویند که این مقوله از افلاطون است. عبدالملک بن محمد ثعالبی نیشابوری و محمد بن الحسن ابن حمدون بغدادی به همین باوراند. (عبدالملک ثعالبی، لباب الآداب، ص ۲۳۷؛ ابن حمدون بغدادی، التذکرۃ الحمدونیه، ج ۱ ص ۲۵۶) این مقوله دو تا مفهوم درست و نادرست دارد. مفهوم درست آن این است که برخی فضایل و رفتارهای غیر واجبی است که شرعاً نمی توان کسی را بر انجام آن مجبور

عوامل آلودگی محیط زیست در شهر کابل

پوهنیا رکفایت الله مبارز

است که در کنار زغال سنگ، از سوخت پلاستیک مثل تیره‌های کهنه استفاده می‌کنند که عامل خطرناک آلودگی هوا در کابل است. ۵۳۰ داش خشت‌پزی در شهر کابل فعالیت دارد که بیشتر آن در هیچ نهاد دولتی ثبت رسمی نیست.

د-جنراتورها

با شروع فصل سرما، کابل همه‌ساله از برق ۲۴ ساعته محروم است و این باعث می‌شود که بیشتر مردم برای فعالیت‌های خرد و ریزه از جنراتور استفاده کنند.

استفاده از جنراتور آلودگی هوا را نیز در پی دارد. به اساس آمار اداری محیط زیست، ۳۰ تا ۴۰ هزار جنراتور در شهر کابل وجود دارد. در کنار این عوامل، خانه‌های خودسر، خامه بودن سرک‌ها و کوچه‌ها، نبود سیستم کانالیزاسیون شهری نیز به آلودگی هوا در کابل کمک می‌کند. با این همه، علل دیگری نیز هستند که بیشترین نقش را در آلودگی هوای کابل دارند.

ه-نبرد گاز مایع و برق همه‌وقت با بهای مناسب

نبود برق ارزان و همه‌وقت باعث شده است که بیشتر فعالیت‌های خرد و بزرگ و خانه‌ها از زغال سنگ استفاده کنند که به گونه‌ی بالقوه، باعث آلودگی هوای کابل می‌شود. همین‌طور نبود گاز مایع به اندازه‌ی کافی و با بهای مناسب نیز باعث شده که بیشتر مردم برای فعالیت‌های درون‌خانه ص ۴

می‌شود.

ج-سوزاندن چوپ و پلاستیک سوزاندن چوپ در هوای کاملاً پاک شاید موجب آلودگی بیشتر نشود؛ اما در کابل سوزاندن چوپ نیز بار اضافی به شانه‌ی هوای آلوده‌ی آن است. شماری از خانواده‌های کابل که با فقر درگیر هستند؛ پلاستیک می‌سوزانند. نیک‌محمد می‌گوید: «مشکل کلان ما فقر است. مردم از ناگزیری این که کودکان شان از سردی در امان بمانند، به ویژه خانه‌هایی که در دامنه‌ها و ارتفاعات کوه‌ها ساخته شده است پلاستیک و تیر می‌سوزانند». اما در شهر کابل، کوره‌های خشت‌پزی نیز از فعالیت‌هایی

ب-زغال سنگ و آلودگی هوای کابل یکی از مهم‌ترین دلایل آلودگی هوای شهر کابل، استفاده زغال سنگ است. نیک محمد می‌گوید: «سنگ زغال، منبع عمده‌ی آلودگی هوا در شهر کابل به شمار می‌رود؛ صنعت، مرکز گرمی، فابریکه‌ها، کوره‌های تولید گچ و داش‌های خشت‌پزی، فعالیت‌هایی است که همیشه با استفاده از سنگ زغال به پیش می‌رود.» او می‌گوید که استفاده از زغال سنگ در این فعالیت‌ها مهم‌ترین عامل آلودگی هوای کابل است. اما مشکل دیگر این است که زغال سنگ در کابل پیش از تصفیه، به مصرف می‌رسد که باعث آلودگی بیشتر

بررسی‌های ویژه‌ی انتشار دود و گازهای مضره‌ی موتورها را شروع کرده است که پس از بررسی، موتوری که مشکل داشت و دودزا بود، جواز سیر آن گرفته شده و آن را به تعمیرگاه می‌فرستند، که پس از ترمیم، دوباره فعالیت کند. اداره‌ی ملی حفاظت از محیط زیست نیز گروه بررسی از کیفیت سوخت موتورها را راه انداخته است؛ این گروه هنگام شناسایی، موتورهایی را که باعث آلودگی هوا می‌شوند، با رنگ نشانی کرده و فهرست آن را به مدیریت ترافیک معرفی می‌کند که پس از جریمه، این موتورها برای ترمیم اساسی به تعمیرگاه فرستاده شوند.

کابل شهری که جمعیت آن حدود ۴-۵ میلیون تن تخمین زده شده است، دارای ۲۲ ناحیه بوده و به طور اوسط در هر کیلومتر مربع آن ۷۹۰۷ تن زندگی می‌کنند. روزنامه گاردین در سال ۲۰۱۴ شهر کابل را به عنوان پنجمین شهر رو به رشد در جهان شناسایی کرده است. با این حال کارشناسان و آگاهان امور چند عامل را برای آلودگی آب و هوای شهر کابل نام می‌برند که به قرار ذیل می‌باشد:

الف-سیستم ترانسپورت شهری کابل، بدون شک، تنها پایتخت کشوری است در جهان که از نبود سیستم منظم ترانسپورت شهری رنج می‌برد. معضلی که موجب به میان آمدن معضل بزرگ‌تر که آلودگی هوا است، شده و امنیت صحتی باشندگان آن را در خطر کامل قرار داده است. انجنیر نیک‌محمد، رئیس نظارت و تقنیش محیط زیستی اداره‌ی ملی حفاظت از محیط زیست، می‌گوید که ترانسپورت شهری، نقش مهمی را در آلودگی هوای شهر کابل دارد. «ترانسپورت غیر منظم است؛ بس‌های شهری نیست، همه‌اش موتوره‌های خرد است و از سوی هم این موتورها کهنه است.» به باور وی، پایین بودن کیفیت تیل در کنار فرسوده بودن ماشین موتورها در کابل، به آلودگی هوا کمک می‌کند. اما این اداره می‌گوید که حالا در هر ماه مدیریت ترافیک کابل

چکیده در محیطی که ما زندگی می‌کنیم عوامل آلوده‌کننده نگران‌کننده‌ای وجود دارند که بحران‌های زیادی را بوجود آورده‌اند. آلودگی شدید نفتی، کیمیاوی و میکروبی آب‌های دریاها، آلوده شدن آنها بوسیله فاضلاب‌های صنعتی و شهری (بوسیله مواد عضوی، کیمیاوی و فعالیت‌های صنعتی مانند صنایع غذایی)، سیستم استاندارد برای جمع‌آوری و بازیافت زباله‌ها وجود ندارد. نبود امکانات فنی هم باعث شده تا از این ذخایر که به طلای کثیف موسوم است، استفاده درست نشود، و دوباره این زباله‌ها باعث آلودگی محیط شود. استفاده بی‌رویه از آب زیرزمینی، آلودگی ناشی از گرد و غبار، آلودگی هوا در اثر توزیع نامساوی صنایع بزرگ و کوچک و اختصاص بیشتر آنها به شهرهای بزرگ (مانند استقرار پالایشگاه‌ها، کارخانه‌های خشت‌سازی، گچ‌سازی و سیمت‌سازی در نزدیکی شهرهای بزرگ)، ترافیک سنگین و آلودگی حاصل از سوخت موتورها و افزایش آلودگی هوا در شهر کابل توسط وسایل‌های گرمایشی و گرم‌کننده‌های خانگی، کارگاه‌های کوچک در داخل شهرها، نانوائی‌ها و ... از عوامل آلوده‌کننده محیط زیست هستند.

تجزیه و تحلیل «عوامل ایجادکننده آلودگی آب و هوا در کابل»

مهاجرین؛ اهرم فشار ایران در برابر افغانستان

کمیته ملی المپیک و ورزش: با کم‌بود بودجه روبه‌رو هستیم

است، از این که باید کمپ‌های تمرینی زیادی برگزار می‌شد، نشد.» با این همه، الله‌محمد اتل مشوالی، سخن‌گوی کمیته ملی المپیک و ورزش، می‌گوید که برای بهتر شدن فعالیت‌های بخش‌های ورزشی، تلاش‌هایی نیز در یک سال پسین از سوی این ریاست انجام شده است.

او می‌افزاید: «برای تشکیل تیم ملی فوتبال، در داخل کشور کمپ تمرینی ایجاد شده است، سرمربی تیم ملی فوتبال را جدیداً از کشور کویت و مجید مرتضایی به عنوان سرمربی تیم ملی فوتبال از کشور

رییس عمومی کمیته ملی المپیک و ورزش، می‌افزاید که ورزش کاران در جریان یک سال پسین در ۳۵۸۶ مسابقه‌ی داخلی و ۴۹ مسابقه‌ی خارجی اشتراک کرده‌اند که ۱۵ سفر خارجی آن از سوی تیم ملی فوتبال و فوتسال بوده است.

از سوی هم، عبدالمومن راد، رییس عمومی ریاست ملی و مسلکی تربیت بدنی و ورزش، می‌گوید که مشکل کم‌بود بودجه و مشکلات ویزا سبب شده است که ورزش کاران نتوانند در شمار بسیاری از مسابقات خارجی اشتراک کنند.

او می‌افزاید: «در مسابقاتی که ما اشتراک کرده‌ایم، مشکل اصلی ویزا بود و بیش‌تر کشورها که در افغانستان سفارت ندارند، در آخرین لحظه‌ها ویزای شان به ما می‌رسد. بیش‌ترین مشکل بودجه

مسئولان ریاست عمومی کمیته ملی المپیک و ورزش، می‌گویند که کم‌بود بودجه بر شمار مسابقات داخلی و خارجی ورزش کاران اثر منفی داشته است و آن‌ها نتوانسته‌اند در شماری از مسابقات شرکت کنند و سهولت‌های لازم به آن‌ها فراهم نشده است. عبدالودود حقانی، رییس عمومی کمیته ملی المپیک و ورزش، می‌گوید که در جریان یک سال گذشته، ۱۳ فدراسیون به دلیل کم‌بود بودجه نتوانسته‌اند مسابقات ملی را برگزار کنند.

او می‌افزاید: «بدبختانه یکی از مشکلات اقتصادی در سطح دولت و اداره‌ی ما است که نتوانستیم ۱۳ یا ۱۷ فدراسیون را مسابقات ملی شان را تنظیم کنیم. در جریان مسابقات، پیشنهاد پرداخت عصریه هم برای ورزش کاران منظور نشد.»

ایران برای تامین منافع سیاسی شان، درسال‌های متمادی از مهاجرین افغان منعیث یک ابزار استفاده کرده‌اند.

هاشم قیام، یکتن از کارشناسان سیاسی می‌گوید: «به‌خاطر اینکه موضوع حق‌آبه یک مسئله داغ سیاسی در ایران است، به این دلیل این کشور برای بدست آوردن امتیاز، فشارهای بی‌مورد را بر افغان‌های مهاجر در این کشور اعمال می‌کند.»

در عین حال مقامات امارت اسلامی می‌گویند که در تلاش‌اند تا زمینه را برای بازگشت داوطلبانه مهاجران به کشور فراهم کنند.

آنان از مهاجران می‌خواهند که تا فراهم شدن زمینه از حوصله‌مندی در برابر تصامیم کشور میزبان کار بگیرند. مولوی ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی امارت اسلامی در این مورد می‌گوید: «از طریق سفارت خانه‌های خود در ایران و پاکستان، وضعیت مهاجرین را از نزدیک بررسی می‌کنیم و خواهان این هستیم که کشورهای میزبان با مهاجرین رفتار خوب داشته باشند و حقوق آنان را رعایت کنند.»

گفتنی است که ایران و پاکستان از کشورهایی است که میزبان بیشترین مهاجرین افغان می‌باشند و از این بابت هزینه‌های هنگفتی را از سازمان ملل متحد بدست می‌آورند، اما مهاجرین افغان همواره در این کشورها با محرومیت و آزار و اذیت روبه‌رو شده‌اند.

به خاطر بحران خشکسالی و حق‌آبه، می‌خواهد از مهاجران به حیث یک اهرم فشار علیه افغانستان کار بگیرد. محمد و نعیم، دو تن از مهاجرین مقیم شهر کرمانشاه ایران در مورد تصمیم اخیر حکومت آن کشور چنین می‌گویند: «مدت طولانی در کرمانشاه زندگی کردیم، اما به‌گونه اجباری ما را اخراج کردند. از زمانی که مسئله آب بین افغانستان و ایران جدی شده، ما زندگی خوبی نداشتیم، اما اکنون کاملاً بی‌سرنوشت شدیم.»

«کار و زندگی در کرمانشاه داشتیم هرچند از یک سال به این طرف محدودیت‌های زیادی وضع شده بود، ولی حال همه چیز را نادیده گرفتند و ما را با فامیل به گونه اجباری اخراج کردند.»

برخی از کارشناسان نیز به این نظراند که کشورهای همسایه، به‌خصوص

وزارت داخله ایران حضور مهاجران افغان را در شهرکرمانشاه کاملاً ممنوع اعلام کرده است. مقامات این کشور گفته‌اند که برنامه شناسایی مهاجران افغان از ۲۸ سرطان آغاز و تا ۱۰ اسد، ادامه خواهد داشت. با این حال شماری از مهاجرین افغان این تصمیم را وسیله فشار ایران بر افغانستان دانسته و می‌گویند که اکنون آنان از بی‌سرنوشتی رنج می‌برند.

وزارت داخله ایران، اقامت، اسکان و اشتغال مهاجران افغان را در شهر کرمانشاه ممنوع اعلام کرده و دستور بازداشت آنان را نیز صادر کرده است. این تصمیم حکومت ایران شماری از مهاجرین کشور را نگران کرده است. آنان می‌گویند که ایران همواره با آزار و اذیت مهاجرین، افغانستان را تحت فشار قرار داده است.

از نظر برخی از آگاهان، این بار ایران

د المپیک ملی کمیته
AFGHANISTAN

دو شنبه ۲۳ اسد ۱۴۰۲ هجری شمسی

● **۲۷ محرم الحرام ۱۴۴۵ هجری قمری**

● **۱۴ اگست ۲۰۲۳ میلادی**

● **شمارهٔ مسلسل ۲۴۹۰۱**

نهایت در شهر کابل؛ جغرافیا، تراکم بیش از اندازه‌ی جمعیت، فقر، عدم آگاهی مردم، سوزاندن زغال سنگ، ترانسپورت شهری، خودسر بودن بیش از ۷۰ در صد خانه‌ها، مشکل در کود جزا، و این همه، دست به دست هم داده و از کابل شهری ساخته است که هوای آن نیز سالانه هزاران تن را به کام مرگ می‌فرستد.

نتیجه گیری

به صورت دقیق با توجه به مطالعات انجام شده ارانه شده می توان عوامل آلوده گی محیط زیست در شهر کابل را به صورت زیر خلاصه کرد:
«الف» سیستم ترانسپورت شهری؛
ب- زغال سنگ و آلودگی هوا کابل؛
ج- سوزاندن چوپ و پلاستیک؛
د- جنراتورها؛
هـ- نبود گاز مایع و برق همه‌وقت با بهای مناسب؛
و- عدم آگاهی مردم؛
ی- جغرافیای کابل و تراکم جمعیتی». دانست.

منابع
۱-ویکیلی، عطاءالله، آلودگی هوا و راه های حل آن در شهرهای بزرگ افغانستان،
۲-نورانی، جاوید، دیروکی، لین، عملکرد متوازن در اداره بخش معادن، واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان و وزارت همکاری های اقتصادی و انکشافی فدرال آلمان، ثور ۱۳۹۵.
۳-وفا، محمدتقی، عوامل آلودگی هوا و محیط زیست و راه ها حل آن در شهرهای بزرگ افغانستان، ۱۴۰۰.

په خورلو او څښلو کی ...

په برخه کې جدې پاملرنه وړوړ.

د خوراكي ټوكو په كښت او توليد كې د تنوع او بيلابيل والي ارزښت: ددې لپاره چې د خوراكي ټوكو امنيت پر ځاى وي، انسان بايد د خوراكي ټوكو له بيلابيل ډولونو څخه ښه واخلي. كه چيرته يو ډول خوراه، د بدن د اړتيا يوه برخه پوره كولای شي، مگر ځينې نور يې بايد د اړتيا وړ نورې برخې خوندي كوي. ددې لپاره چې داده شىو، چې د بدن د اړتيا وړ انرژي، پروټين، ويټامين او منرال بايد زموږ بدن ته ورسېږي، نو بايد د خوراكي ټوكو له بيلابيلو ډولونو څخه ښه واخيستل شي.

د افغانستان د خورلو د رژيم لارښود، د خوراكي ټول

ټوكي په لاندې شپږ ډولونو بايد ويشلي دي:

- غليې دانې او نباتي ټوكي(لکه: غنم، وريجې، كچالو)

- غوښه، ماهى او د چرکې هکي (لکه: د غوايي

- غوښه، بڼه، د هکي زېږ)

- حبوبات، باقليې، مغزيات او غوړ لرونکي دانې(لکه: عدس، دکنو مښکي او چارمغز)
- لښيات(لکه شيډي، پنبړ او مستي)
- سبزيجات(لکه: سره بانجان، پنبډی، کدو)
- ميوې(لکه: هندوانه، کيڼه، انکور)

- شحميات او روغنيات(لکه: د جوار غوړي، کوچ)

د اسلام په مبين دين كسې هم په كښت او هم د خوراكي ټوكو، لکه: كيوبي، نباتي، سمندري او داسې نورو برخو كې تنوع غوښتنه شوې ده. مسلمان انسان كولې شي، چې حرام او حلالو ته په پام سره له هر ډول خوراكي ټوكو څخه په ښه ډول ښه واخلي. قرآنكريم هغه كسان په كلكه سره محكوموي، چې يو شمير خواړه يې پر ځان حرام كړي دي. قرآنكريم په دې برخه كې په دې اړه فرمايلي:
اي هغه كسانو چې تاسو ايمان راوړي دي، هغه پاک خيزونه، چې الله تعالی ستاسو دكټې لپاره تاسو ته روا كړي دي، حرام مه كښئ او له حد څخه تيرى مه كوئ، ځكه الله(جل جلاله) له حد څخه تيري كوونكي كسان نه خوښوي. همدارنگه تنوع او بيلابيل والى او د ډول ډول ميوو، باغوونو او ونو ورته والي د الله تعالی له نعمتونو څخه كښل كېږي؛ په دې اړه الله تعالی فرمايلي دي: او الله هغه ذات ده، چې د ونو مخ پوره(هسگ) او پر ځمکه پراته خيږاره(د انگورو) باغونه پيدا كړي دي او كجروي(خرما) او كښتونه يې زرغونه كړي دي، چې له هغو څخه راز راز خواړه تړلاسه كېږي او د ښوون(زيتون) او انارو ونې يې پيدا كړي دي، چې د هغو ميوې په رنگ سره ورته او خوند كې بيلي وي. د هغو له پيداوارو څخه وخورئ، چې كله ميوه وينسي او د الله حق اداء كړئ، چې كله يې فصل وريئ او له حده تيرى مه كوئ، ځكه چې الله له حده تيريدونكي نه خوښوي. الله تعالی(جل جلاله) په دې مبارك آيت كې د مسكينانو او مستحقو خلكسو د حقونو د وركړې او د اسراف نه كولوپه صورت كې د بيلابيلو نعمتونو او ميوو څخه د كټې اخيستني امر كړى دى. د قرآنكريم په(عبس) مبارك سورت كې د اته ډوله خوراكي ټوكو يادونه شوې ده، چې د اسلام د پاك دين دا برخه، خپله هم د خوراكي ټوكو د رنگارنگي او تنوع د ارزښت په برخه كې بسنه كوي. دا چې د اسلام دين يو فطري دين دى، نو د بشر ټول فطري اړتياوې، له افراط او تفريط پرته د آسماني خارق العاده قانون سره سم، د هغوئ د كټو خوندي ساتلو ته په پام سره، د اعتدال په بڼه پوره كړې دي. د ميوو، سبزيو، حبوباتو له ډولونو، همدارنگه د هغوئ د كټو يادونه او همداراز يو له بل څخه د هغوئ د ښه والي او گټورتيا ذكر، زموږ د دغې ادعا لپاره تر ټولو يو ښه ثبوت كيداى شي. دخوراكي ټوكو بيلابيل والى او رنگارنگي د انسان د بدن د روغتيا ساتلو لپاره يوازيني لامه لنه شي كيداى، بلكې يو شمير نور معيارونه هم شته، چې بايد له دې رنگارنگې سره يو ځاى شي، ترڅو چې د خوراكي ټوكو گټورتوب تضمين شي. د اسلام مبن دين ددې اصول د معيارونو د رعايت مكروه يادونه كړې او په هغه يې ټيکار كړى دى؛ د بيلگي په ډول:
د نطفات، پاكوالى، په خوراك او خښاك كې برابري، د عمر او روغتيايي حالت له مخې د يو شمير خوړو ځانگړي كول او داسې نور.

نو پر دې بنسټ، د كرنيزو ټوكو په كركيله كې تنوع، ددې ترڅنگ چې د خوراكي ټوكو او د ښي تغذيي امنيت د انسانانو لپاره برابروي، له كرنيزي ځمكې څخه د ډيرې گټې اخيستلو امكانات هم برابروي.

توسعه و رشد ورزش زیر چتر حکومت سرپرست در سطح داخلی و جهانی روی دست دارد.
هڅه کوو او چیو علمي ...
مزل باید د ماسټرې او ډوکټورا تر کچې وي. ښاغلي خالد زیاته کړې؛ محصلین باید ځان کلي ملي او ټولنیز احساس ژوندی وساتي، ځکه چې اوس ستاسو د خدمت پړاو پیل شوی او باید په پوره امانتداری، ریښتینولي او اخلاص سره د هېواد او هېوادوالو خدمت وکړئ.

نوموړي دغه راز زیاته کړې، افغانستان باید اوس په هره برخه کې پرمختګ وکړي، چې دا پرمختګ له زده کړو پرته ناشونی دی.

شیخ محمد قاسم خالد همدا راز ویلي، چې دیني او عصري علوم دواړه د انسان لپاره مهم دي او موږ هڅه کوو، چې خپل علمي ډګرونو ته لا پراختیا ورکړو.

سمرقند ته د بلخ د والي سفر ...

د ازبکستان هېواد د ولسمشر خانګري استازي عصمت الله اېرګشوف مله وو، چې پر یو شمېر مهمو موضوعات یې بحث کړی.

د بلخ والي د سمرقند او بلخ له علماوو څخه غوښتنه کړې، چې اسلام ته د خپلو دیني زده کړو په وسیله همداسې پرمختګ او دوام ورکړي، په خپلو منځونو کې یوالی او اتفاق ټینګ وساتي او د علماوو په وسیله د ولس ستونزي تر مسلینو ورسوي.

همداراز دواړو لورو د بلخ او سمرقند ولایت ترمنځ د ستونزو د حل او علماوو ترمنځ د ښې همغږي په رامنځته کولو خبرې کړې.

د دې تر څنګ دواړو یو لوریو ترمنځ د علم په پراخوالي، اشاعت، د هېوادونو د تاریخ، د بیارغونې او نورو علمي پرمختګونو ټینګار شوی دی.

موواد ...

اجتماعی و فرهنگی را در کشور شدت ببخشد و کشور را به سوی تباهی و بدبختی سوق دهد. اما در این میان وظایف و رسالت جوانان است که نباید خود را به این پدیده زشت مبتلا سازند، از سوی هم آگاهی دهی در این زمینه می توانسد در مهار این بحران بشری مفید و سودمند واقع شود.

مبارزه در برابر این پدیده در شرایط کنونی وظیفه تک تک انسان های آگاه و خبیر این سرزمین می باشد تا نگذارند جوانان این کشور به مسیر تباهی سوق داده شوند. از سوی هم وظیفه سردمداران قدرت است که در این زمینه احساس مسئولیت نموده که لله الحمد امارت اسلامی در این خصوص یک سلسله دست آوردهای بزرگی را به دست آورده و تکمیل و توسعه یافته پدیده مبارزه نموده و می نماید تا از اعتیاد و فروش مواد مخدر به گونهی کامل در بازارهای افغانستان جلوگیری صورت گیرد.

و همچنان آیه مبارکه ((یا یها الذین امنوا انما الخمر و المیسر و الانصاب و الا زلم رجس من عمل الشيطان فاجتنبو لعلکم تفلحون. انما یريد الشيطان ان یوقع بینکم العداوته و البغضاء فی الخمر و یصدکم عن ذکر لله وعن الصلوة فهل انتم متبهون))سوره المایده آیه ۹۰ الی ۹۱ . ترجمه: ای مومنان شراب، قمار، سنگ های نصب شده برای پرستش و بخت آزمایی بوسیله تیر ها باید است از کردار شیطان بنابر این از آن دوری کنید باشد که شرکار شود بیگمان شیطان می خواهد تا به وسیله شراب و قمار دشمنی و نفرت را میان شما ایجاد کند و شما را از ذکر خداوند و نماز بازدارد . پس آیا شما از این اعمال ناشایسته اجتناب نمی کنید. منابع و ماخذ

۱-القرآن الکریم.

۲- الطیاره، عبدالله بن محمد بن احمد.(۱۳۸۲). مواد مخدر در فقه اسلام. چاپ دوم. تهران: انتشارات فردوسی.

۳- سایت انترنیتی

عوامل آلودگی محیط زیست ...

از زغال سنگ و چوب استفاده کنند که باعث بیشتر شدن آلودگی هوا در شهر کابل شده است.
فقر، مهم‌ترین دلیل آلودگی هوا در شهر کابل است.
فقر باعث می‌شود که مردم نتوانند از انرژی پاک مثل گاز مایع استفاده کنند و این باعث می‌شود که دنبال سوخت‌های فسیلی مثل زغال سنگ بروند که عامل مهم آلودگی هوا در شهر کابل است.

و-عدم آگاهی مردم

به اساس تحقیقاتی که ریاست محیط زیست کابل انجام داده است؛ نشان می‌دهد که ۶۷ درصد دلیل آلودگی هوا نبود آگاهی مردم است. مردم باید به این آگاهی برسند تا علیه حکومت اقدامی دعا کنند؛ حق خود را که تنفس هوای پاک است بخواهند.

ی-جغرافیای کابل و تراکم جمعیتی
شهر کابل از هر طرف با کوه‌ها و تپه‌ها احاطه شده است که مانع ورود باد به این شهر می‌شود؛ این باعث شده است آلودگی افزایش یابد. از سوی هم رییس محیط زیست کابل می‌گوید که در کابل زندگی برای بیش از ۵۰۰ هزار نفر واقعاً دشوار است. و این خود باعث آلودگی هوا در شهر کابل شده است.
به دلیل فقر و تراکم جمعیتی، آلودگی هوا در شهر کابل، از یک محل تا محل دیگر فرق می‌کند. «متأسفانه در مناطق فقیرنشین، زباله‌های پرخواسته از آن بیشتر جمع‌آوری شده و به دلیل فقر بیشتر از انرژی‌های فسیلی استفاده می‌کنند. ساحات سبز پوششی نیست و همین‌طور آب صحنی نیز وجود ندارد».
در شهر کابل؛ جاده‌هایی که به ساحات دیپلمات نشین و سرمایه‌دارنشین منتهی می‌شود پخته کاری شده، ساحات سبز شان را بیشتر می‌سازد. عامل دیگر، خودسر بودن این مناطق است که شهرداری کابل به دلیل آن نمی‌تواند خدمات یک‌سان را ارائه کند. ریاست محیط زیست کابل حوزه‌های هفده، یازده و دشت پرجی را به دلیل آلودگی هوا، آسیب‌پذیرترین محل‌های شهر کابل شناسایی کرده است. این مناطق نسبت به دیگر گوشه‌های شهر در تابستان گرم‌تر و در زمستان سردتر است. در

هرچه که ارزانی باشد، فقر کم می‌شود.»
گفتنی است که بلند رفتن بهای مواد نفتی در کشور همواره یکی از مشکلات جدی در کشور بوده است.
این در حالی است که اخیراً امارت اسلامی گام‌هایی را برای تولید نفت در کشور آغاز کرده و عملاً روند استخراج نفت در میدان‌های نفتی در ولایات سرپل و جوزجان آغاز شده است.

الزامی‌شدن ...

«مواد و کالا‌ها از اداره قبلی خیلی زیاد در دسترس ما قرار داشت، فعلاً همین را به دستور رهبر وزارت دفاع الزامی کرده‌ایم.»

شماری از آگاهان، پوشیدن یونیفورم را برای آوردن نظم در کشور مهم می‌دانند.

اسد الله ندیم، آگاه‌ها مسایل نظامی گفت: «یونیفور و لباس عسکری یکی از نمونه‌های بازار در انضباط عسکری است و حقیقت جامعه‌ها می‌باشد. بدون یونیفورم عسکری در حقیقت این‌ها معلوم نمی‌شود که نظامی هستند یا نه.»

از سوی‌هم، برخی از شهروندان کشور از امارت اسلامی می‌خواهند تا تطبیق این روند را بالای همه نیروهای امارت اسلامی به‌گونه‌ی جدی عملی سازد.
جاوید، باشنده کابل گفت: «یونیفورم یک موضوع مهم است. اگر عسکر امارت یا افراد دولتی یونیفورم داشته باشند، سطح جرم‌های جنایی در کشور کاهش پیدا می‌کند.»

این درحالی‌ست که پیش از این شهروندان کشور از مشخص نبودن یونیفورم نیروهای امنیتی به ویژه نیروهای وزارت دفاع ملی امارت اسلامی شکایت داشتند.

معانون جدید ولایت ...

و بیان داشت که با تقرر معاون مقام ولایت روند حکومت داری تقویت خواهد شد.

رئیس دفتر مقام ولایت بدخشان نیز از کارکردهای شهید مولوی نثار احمد احمدی معاون اسبق ولایت بدخشان به نیکی یاد کرده و افزود که معاون شهید هم در زمان جهاد و هم در زمان دفتر داری خدمات ارزش مندی را جهت اقامه نظام اسلامی و تحقق آرمان مجاهدین در اجتماع از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نورزیده بود.

مولوی عبدالجلیل س‌ایس معاون ولایت بدخشان ابراز داشت که مسئولیت سپارید شده یک امانت بوده و تعهد سپرد که این امارت را به شکل اساسی مطابق احکام دین مقدس اسلام و پالیسی امارت اسلامی به پیش خواهد برد.

وی افزود که اطاعت درنظام اسلامی یک اصل بوده و از این که ازسوی رهبری امارت اسلامی به عنوان معاون ولایت بدخشان تعیین شده‌ام، از این حکم اطاعات نموده و کار خود را از امروز یک شنبه، به صفت معاون ولایت آغاز می‌نمایم.

د کانونو او پترولیم ...

د دغه وزارت ارونډ د لوگر د خلکو ستونزې او غوښتنې حل کړي او دغه راز یې په کابینه کې هم مطرح کړي.

ورته مهال د کانونو او پترولیم وزارت سرپرست شیخ شهباب‌الدین دلاور ویل، چې د دغه نظام په ټینګښت کې د لوګر د مجاهدینو او خلکو قرباني به هېڅکله له پامه ونه غورځول شي.

د نوموړي له خوا په قراردادونسو کې د لازمي رویتیا، د کانونو د قاچاق د مخنیوي، له معتبرو کمپنیو سره د قراردادونو او د کانونو د ښې کني اخيستني او د لوگر د کانونو د ریاست اړوندو مسایلو په اړه د لوگر د یوشمېر ادارو له مسئولینو څخه یوه لس کسيزه کمېټه هم وټاکل شوه.

د یادونې وړ ده، چې تېره ورځ د کانونو او پترولیم ریاست لپاره نوي ټاکل شوي رنيس هم خپله دنده پیل کړه.

در یک سال ۳هزار برنامہ ...

پسین راه‌اندازی کرده‌اند.

مقام‌های ورزش کشور در این برنامه افزوده‌اند که ورزشکاران کشور در یکسال در ۴۹ رویداد بین‌المللی اشتراک کرده‌اند که ۲۲ مدال از رقابت‌های بیرون مرزی بدست آورده‌اند.

عبدالودود حقانی، رئیس عمومی تربیت بدنی و ورزش کشور گفته که این اداره در یکسال پسین دست‌آوردهای خوبی داخلی و جهانی زیر چتر حکومت سرپرست داشته است.

عبدالودود حقانی در این برنامه گفت: «در ۴۹ رویداد بیرونی مسابقات در رشته های گوناگون ورزشکاران اشتراک کرده اند که سه مدال طلا، ده نقره و ده برنز، مدال کسب کرده اند.»

آنان از روبه‌رو بودن ورزشکاران کشور با چالش‌های گوناگون از جمله دریافت نکردن ویزا و پرداخت نشدن عصری‌ه نیز سخن گفته‌اند.

عبدالوممن‌راد، رئیس فنی و مسلکی تربیت بدنی و ورزش‌آموز، «مسایقاتی محدودی که ما در بیرون از افغانستان شرکت کرده نتوانستیم متأسفانه چهار عامل عمده داشت که عامل عمده آن ویژه بود که اکثر کشورها در داخل افغانستان سفارت و نمایندگی ندارند این کشورها در آخرین روزها ویزا را برای ما روان می‌کردند.»
سوی دیگر، مسئول اجرایی کمیته ملی المپیک گفته که بودجه این نهاد از سوی کمیته بین‌المللی المپیک و شورای المپیک آسیا به دلیل انتقال نشدن پول به افغانستان تا اکنون پرداخت نشده.
دادمحمد پاینده اختری، مسئول اجرایی کمیته ملی المپیک گفت: «مشکل بودجه المپیک افغانستان ب‌الایش کار جریان دارد و در آینده نزدیک از سوی کمیته بین‌المللی المپیک و شورای المپیک آسیا حل خواهد شد.»

مسئولان اداره ورزش کشور در این برنامه همچنان گفته‌اند که این اداره برنامه‌های سودمندی را به هدف

حال کې دي.

نوموړي زياته كړې، چې اسلامي امارت مسلکي كسانو او علمي كادرونو ته ځانگړې پاملرنه كوي او په بېلا بېلو برخو كې يې ۶ زره او ۴۸۵ مسلکي كسان په دندو كمارلي دي.

د ښه راغلاست په ياده غونډه كې د لسورو زده‌كړو سرپرست وزير شيخ ندامحمد نديم ويلې، چې لوړو زده‌كړو وزارت علمي كادرونو او استادانو ته به بشپړ درناوي قايل دى او زموږ ټولنه تل دوى ته اړتيا لري. نوموړي زياته كړې؛ د اسلامي امارت له بيا واكمنېدو وروسته تر اوسه د پوهنتونونو شاوخوا ۴۵۰ استادان، چې د ماسټري او ډوكټورا لپاره بهرنيو هېوادونو ته تللي وو، بېرته هېواد ته راستانه شوي دي.

ښاغلي نديم د استادانو د ښارگوټي جوړولو موضوع اړوند ډاډ وركړى، چې تر كار لاندي ده او له هر اړخيزې ارزونې وروسته به يې په اړه تصميم نيول شي.

د اطلاعاتو او كلتور سرپرست وزير په دې غونډه كې ويلې، چې هېوادوال به ځانگړي ډول د پوهنتونونو استادان دې هېواد كې موجود استقلاليت غنيمت وکني او په پوچو تبليغاتو دې له هېواده وتلو ته زړه نه ښه كوي. نوموړي ټولو ته د ستونزو د حل ډاډ وركړى او ټينگار يې كړى، چې د ځوان نسل د فكري روزني ته بايد پراخه هڅې وشي او له لسيزو وروسته له رامنځته شوي فرصت څخه سمه كټه واخيستل شي.

د امر بالمعروف او نهى عن المنكر سرپرست وزير شيخ محمد خالد حنفي د اسلامي نظام ارزښت ته په اشارې ويلې، چې اسلامي نظام يو حياتي او جامع نظام دى او نورې نړى له اسلامي نظام څخه الهام اخيستى دى.

د خوست پوهنتون استاد ډوكټور جاويد احمد شكيب د داسې غونډو جوړول د هېواد په تاريخ كې بې ساري او مخنيې بللي او ويلي يې دي؛ دا د دې ثبوت دى چې د افغانستان اسلامي امارت د هېواد علمي كادرونو ته په درنښت قايل دى.

بند آب شاهوت لندړ ...

ځواند و ټاكيډ كړد؛ اين وزارت تلاش دارد تا هرچه زود تر زمينه تطبيق كار ساختمانی آن را فراهم كند.
به گفته مسئولان وزارت انرژى و آب ؛ بند آبیاری و تولید برق شاه توت لندړ یکی از پروژه های بزرگ وزارت انرژى و آب درولسوالی چهار آسیاب کابل است که به هدف تأمین آب آشامیدنی، آبیاری زمین های زراعتی و تولید انرژى برق طراحی شده است .
درهمین حال شورای ا باشنډگان محل نیز از وزارت انرژى و آب څوارواڼ تطبیق هر چه زود تر کار این بند شدن و ټاکیډ دارند که با فعال شدن این بند؛ مشکلات شهرکابل از ناحیه کمبود آب تا اندازه زیادی کاهش خواهد یافت.

از سویی هم برخی از شهروندان کابل می گویند: درحال حاضر شهریان کابل با مشکل شدید کمبود آب رو برو هستند و از امارت اسلامی می‌خواهند که هر چه زودتر کار این پروژه حیاتی را آغاز کند تامشکل کمبود آب در پایتخت بر طرف شود .

بند آب شاه توت لندلر با ارتفاع ۹۲ متر دارای ظرفیت ذخیره ۱۴۶ میلیون مترمکعب آب می باشد که برعلاوه تأمین آب آشامیدنی برای بخش عظیم از شهروندان کابل، حدود ۲۰۸ هکتازمین زراعتی را نیزتحت آبیاری قرار خواهد داد و بیش از دو میلیون تن از مزایای آن مستفید خواهد شد.

قاضی القضات و رئیس ستره محکمه ...

شیخ عبدالحیکم حقانی قاضی القضات و رئیس ستره محکمه در ادامه دیدار از محاکم ولایت های شمال کشور به شهر ایبک سمنگان رسید و با مسئولان محاکم آن ولایت دیدار کرد.
ستره محکمه با نشر این خبر گفته است: قاضی القضات و رئیس ستره محکمه در دیداری که با مسئولان محاکم مریس و اپاندینه شهری، ثبت اسناد، وثایق مغزن و حقوق آن ولایت داشت از آنان خواست از تأخیر در فیصله ها و عدم رسیدگی به دوسییه ها جلوگیری کنند و درجریان بررسی دوسییه ها دقت همه جانبه داشته باشند تا فیصله به صورت اساسی و شرعی انجام شود.
سپس مسئولان محاکم هردکام نظریات و پیشنهادات شانرا ارائه کردند که از سوی قاضی القضات و رئیس ستره محکمه بخاطر حل آن وعده همکاری داده شد.

به زودی نرخ مواد ...

عادی خود برمی‌گردد.»

عبدالسلام جواد آخنډزاده، سخنگوی وزارت صنعت و تجارت، ابراز کرده که نرخ مواد نفتی در افغانستان وابسته به بازارهای جهانی است اما تلاش‌ها برای جریان دارد تا جلو بلند رفتن قیمت مواد نفتی را بگیرند.
جواد آخنډزاده در این مورد گفت: «دو عامل عمده است که قیمت نفت در بازارها بالا رفته، یکی این که جنگ اوکراین تأثیر مستقیم خود را در بازارهای جهانی دارد و نرخ‌ها بالا رفته است و دوم این که خوشبختانه کار سالنگ جریان دارد به خاطری که ما در سالنگ خیلی مشکل داشتیم، رفت و آمد موترهای ما خیلی مشکل بود، کار به طور جدی جریان دارد و اندکی بالای نرخ‌ها خصوصاً تیل در کابل تأثیرات خود را داشته و به زودترین فرصت نرخ‌ها به حالت عادى خود برمی‌گردد.»

جان آقا نوبید، سخنگوی اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری، نیز گفته است: «قیمت مواد نفتی در بازارهای جهانی ۷۲ دالر بود و فعلاً ۸۸ دالر است و همچنان در بازارهای روسیه فعلاً پترولى که با کیفیت باشد، در همین روزها تولید ندارند و برای مشتریان خود عرضه نمی‌کنند. با این وجود، در افغانستان فعلاً به قیمت ۲۰۰ دالر ما از قیمت جهانی پایین تر مواد نفتی را در بازارها عرضه می‌کنیم.»
از سویی هم، رانندگان شهر همچنان از حکومت می‌خواهند تا نرخ‌ها را ارزان کند.
یکی از رانندگان شهر کابل گفت: «خواست ما این است که نرخ‌ها ارزان شود تا برای مردم سهولت بیاید.

افغانستان در محراق ...

بشردوستانه بشمول سازمان ملل متحد است.

از سویی هم وی تأکید کرده که امارت اسلامی می‌خواهد با تمام کشورهای جهان روابط مثبت و بالمثل داشته باشد و اجازه نمی‌دهد که از خاک افغانستان علیه کشورهای دیگر، بشمول همسایه‌ها استفاده شود.

گفتنی است که در این نشست محمد خاطر، معاون دفتر هماهنگی کمک‌های بشردوستانه سازمان ملل متحد(هوجا) و فدیلال میوچی، معاون نماینده خاص این سازمان برای افغانستان نیز حضور داشتند.

محمد خاطر گفته که اوچا پلان‌هایی را برای کمک با آسیب دیدگان خشک‌سالی‌ها در افغانستان، روی دست دارد.

ملابردار آخوند د ترکیه ...

کتته کې له ترکیسی سره د سوداکریزو اړیکو پر پراخوالي، په صنعتي پارکونو کې پر پانگوني، د متوسطو او کوچنیسو کاروبارونو پر پراختیا، د دواړو هېوادونو ترمنځ د هوایي دهلیز پر پرانیستلو، د نندارتونونو پر جوړېدو، د سوداکریزو خونو پر گډې همکارۍ، د دواړو هېوادونو ترمنځ د کډې سوداکریزی خونې پر جوړولو او د ترکي پانگوالو له لوري په افغانستان کې د پانگوني پر زیاتوالي هر اړخیزې خبرې او ټینکار وکړ.
په ورته وخت کې د ترکیې سوداکړی وزیر عمر بولات د ریاست الوزرا اقتصادي مرستیال ته د دواړو هېوادونو ترمنځ د سوداکړی د پراختیا او په افغانستان کې د ترکي پانکوالو له لوري د پانگوني د هڅونې ډاډ ورکړ او زیاته یې کړه، چې په دې اړه به اړوندې ادارې په گډه سره کار وکړي.

د یادونې وړ ده، چې د ریاست الوزرا اقتصادي مرستیال ترکیي ته د سفر په ترڅ کې تر دې دمه د یاد هېواد له بېلا بېلو چارواکو او سوداکرو سره ناستې ترسره کړې دي.

کشورها، روی لیتیم ...

لیتیم از امیدهای بزرگ مردم افغانستان است و امارت اسلامی نمی‌خواهد این معادن به هدر برود.
سرپرست وزارت صنعت و تجارت به رویترز گفته است: «هرکشوری می‌تواند در بخش لیتیم افغانستان سرمایه‌گذاری کند، زیرا امید مردم افغانستان لیتیم است و من نمی‌خواهم لیتیم توسط یک شرکت، یک کشور، یک شخص یا صد نفر هدر برود.»

آقای عزیزی درباره‌ی سفر اخیرش به قزاقستان به رویترز گفته است که موضوعات بانکی، تعرفه‌های تجارتی، پروژه‌های مخابراتی و مسیره‌ای ترانزیتی از جمله انتقال محموله‌های نفت روسیه به جنوب آسیا، از بحث‌های کلی با مقام‌های آن کشور بوده‌اند.

همزمان با این، برخی آگاهان اقتصادی، لیتیم افغانستان را از معادن بسیار مهم و با ارزش می‌دانند و تأکید می‌کنند که این معادن به ثبات و امنیت کشور ربط دارد.

سید مسعود، آگاه مسایل اقتصادی، گفت: «لیتیم یکی از کالا‌های ستراتیژیک افغانستان است که در ثبات اقتصادی افغانستان بسیار کارا است. از همین لحاظ است که معامله روی لیتیم افغانستان هم یک نوعی از حرکات ستراتیژیکی است که مربوط می‌شود به امنیت ملی افغانستان و سیاست‌های خارجی افغانستان با چگونگی کشورهای که با ما رابطه دارند.»
آرذخش حافظی، آگاه مسایل اقتصادی دیگر، گفت: «افغانستان از جمله سه کشور است که بزرگ‌ترین لیتیم دنیا را دارد و تکنالوژی آینده وابسته به لیتیم است. اگر این درست مدیریت شود و با شرایط خوب به قراردادهای مفید داده شود، افغانستان را از فقر بیرون می‌کند.»

افغانستان در صدر فهرست کشورهاییی قرار دارد که مقدار زیادی لیتیم را داراست و بیش‌ترین لیتیم افغانستان در ولایت‌های کُتر، نورستان و هلمند وجود دارند.

بربنیاد اطلاعات وزارت معادن و پترولیم، کشورهای گوناگون از جمله چین در دیدار با مقام‌های امارت اسلامی از سرمایه‌گذاری ده میلیارد دالر روی معادن لیتیم افغانستان علاقه‌مندی نشان داده‌اند.

تلاش وزارت تحصیلات عالی ...

ماسټرۍ و دکټرا به خارج از کشور رفته بوډند دواړه بازگشته‌اند.

به گفته وی در حال حاضر نزدیک به ۲۰۰ استاد به سفر علمی و حدود ۱۵۰ استاد برای آموزش دوره‌های کوتاه مدت به خارج از کشور سفر کرده‌اند.

به گزارش خیرگزاری باختر مولوی عبدالکبیر، معاون سیاسی نیز در این نشست گفته است که از تعصبات سیاسی، قومی، مذهبی، سمنی و زبانی در پوهنتون ها جلوگیری شده و اکنون پوهنتون ها به محل فراگیری علم مبدل شده است.

راستانه شويو علمي ...

د ریاست‌الوزرا سیاسي مرستیال مولوي عبدالکبیر په یاده غونډه کې د پوهنتونونو استادان د هېواد ملي پانگه کښلې او ویلي یې دي، چې اسلامي امارت به دا ارزښتمنه شتمني په هېڅ صورت له لاسه ور نه کړي.

نوموړي زیاته کړې، چې اسلامي امارت د پوهنتونونو د استادانو او ښوونځیو د ښوونکو د ټولو حقوقو ورکړي ته ژمن دي.

مولوي عبدالکبیر د پوهنتونونو له استادانو او دیني علماوو غوښتي، چې هېواد کې دې د فکري یرغل سره د مبارزې په برخه کې لا کړندل هڅې وکړي.
د ریاست‌الوزرا د سیاسي مرستیال په وینا؛ اوس مهال پوهنتونونو کې د هر ډول سیاسي، قومي، مذهبي، سمنی او ژبني تعصب مخه نیول شوي او علم حاصلولو په مرکزونو بدل شوي دي.

مولوي عبدالکبیر له نړۍ سره پر ښو اړیکو ټینکار کړی او ویلي یې

زندگی و صحت

په خوړلو او خښلو کې باید توازن په پام کې ونیول شي

شاه محمود درویش

اسلام د دودې په خوړلو، استوګنې او هوساینې، د نفقې او مالونو مصرفولو او آن د عبادت او د فرد او ټولنې په ژوند پورې په نورو اړوندو شیانو کې د افراط او تفریط ترمنځ توازن او برابري رامنځته کوي. د اسلام سپیڅلی دین خوارلس پیری مخکې د خوراک او څښاک په تړاو خلکو ته خبرداری ورکړی او فرمایي: خوړئ او وڅښئ او اسراف مه کوئ! په خوراک او څښاک کې افراط یا اسراف د نن ورځ د ناروغیو اصلي لامل دی، چې په دې برخه کې د برابري په پام کې نیول د مخنیوی لپاره یې یوازینی لاره ده. په ځانګړي ډول په اوسني وخت کې چې ډول ډول ناروغی، لکه: شکر، د وینې غوړوالی، لوړ فشار، د زړه حملې او داسې نور مخ په ډیریدو دي. پرته له دې چې بدن ته پوره حرکت یا تمرین ورکړل شي، په خوراک کې افراط کول، ددې ناروغیو له اصلي لاملونو څخه ګڼل کیږي. د اسلام پاک دین اسراف کوونکي او زیات خرڅه کوونکي د شیطان وروڼه ګڼي، الله تعالی جل جلاله فرمایلي دي: بې شکه چې زیات خرڅه کوونکي د شیطانانو وروڼه دي. او د «عباد الرحمن» د الله تعالی نیک بنده کان! په ستاینه کې داسې فرمایي: د الله تعالی مومن او نیک صالح بنده کان هغه څوک دی، چې په نفقه کې نه اسراف کوي او نه هم سختی، بلکې د برابري او منځ لاری لاره غوره کوي. اسراف

او ډیر خرڅ یوازې دا چې له ډول ډول نعمتونو څخه د فرد او کورني د محرومیت لامل کیږي، بلکې د ټولني او راتلونکي نسل د محرومیت لامل هم ګرځي، چې په پایله کې غم او پریشاني د بیلابیلو ناروغیو سبب کیږي، لکه څرنګه چې پورته یادونه وشوه، د روغتیا په برخه کې پر له پسې څیړنو دا ثابتې کړې، چې په خوړو کې افراط او تفریط د ستونزو د رامنځته کیدو لامل ګرځي، چې دا دواړه حالتونه (افراط او تفریط) د ناروغیو په ډله کې شمیرل کیږي. دغه راز له کښت څخه د کټې اخیستنې تر وخت پورې د خوړاکي توکو د ضایع کولو زیانونه دادي: د اسلام پاک دین، د کټې اخیستنې تر پړاو د خوړاکي توکو د کښت او تولید په بیلابیلو پړاوونو کې، د مال د بې ځایه لګښت چاره منعه او حرام بللی دی؛ لکه څرنګه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي: له ابو معیزه بن شعبه رضی الله عنه څخه روایت دی، چې پیغمبر صلی الله علیه وسلم وفرمایلي: الله تعالی پر تاسو د پلار او مور ازارول او د لوڼو ژوندي څښول حرام کړي دي، او د هغو څیزونو نه ورکول چې پر تاسو واجب ده او د هغه څه غوښتنه کول، چې هغه ستاسو نه دي، همدارنګه ستاسو لپاره ډیرې خبرې کول او ډیر سوال کول او د مال بې ځایه لګښت نه خوښوي. امام بخاري رحمه الله دې حدیث ته یو باب د کسې د مال بې ځایه لګښت یې حرام ګڼلې دي، د هغه له ناحقه لکولو څخه عبارت دی، یعنې په غیر روا لاره کې یې لګښت دی، چې په هغه کې خوراکي توکي هم شامل دي. د پورته حدیث له مخې د مال بې ځایه لګښت، هغه که خوراکي توکي وي او یا بل څه، د اسلام له نظره رد شوي دي. مونږ او تاسې د الله تعالی په نعمتونو کې هغه که خوراکي توکي او یا هم بل څه وي، پرته له کوم اسراف، افراط او تفریط څخه تصرف کولی شو، خود هغه بې ځایه لکول، په ناروا او حرامو لارو کې یې مصرفول، ضایع کول یې دي. که چیرته د کرنیزو او خوراکي موادو له بې ځایه لګښت څه مخنیوي ونه شي، په انسانانو کې د خوراکي توکو د نامنی او د خوارخواکي لامل کیږي؛ نو موږ باید د کښت، زراعت او نورو حیواني محصولاتو په ټولو پړاوونو کې جدي پاملرنه وکړو، ترڅو چې د خوراکي توکو له ضایع کیدو مخنیوی وشي. که چیرته موږ وکولای شو، چې د کښت یا کرکيلې له پړاو بیا د کټې اخیستنې تر پړاو پورې، د خوراکي توکو د ضایعاتو په کچه کې ټیټوالی راولو، نو د خوراکي توکو او تغذیې په امنیت کې ښه والي راوستلی شو. د کښت، د خوراکي توکو او د حیواني محصولاتو د تولید په ټولو پړاوونو کې، ضایعات د خوراکي توکو د نا امنی او په انسانانو کې د خوارخواکي لامل ګرځي؛ نو باید چې تر هر څه مخکې، د کښت یا کرکيلې له پړاو بیا تر کټې اخیستنې پورې، د خوراکي توکو له اسراف او ضایعاتو څخه د مخنیوي

۴ مخ

افزایش کودکان مبتلا به سوء تغذیه در فاریاب

مهم است، در حدی که به جای آنتی بیوتیک و آکسین کار می‌کند. «طفلی که از شیر مادر تغذیه می‌شود، نظریه طفلی که از شیر خشک ویا از شیر حیوانات استفاده می‌کند، از نظر حافظه ۸ برابر سالم و قوی خواهد بود.»

گفتنی است که اخیراً مسئولان صحتی در مراسم تجلیل از «هفته جهانی تغذیه با شیر مادر» از ثبت نزدیک به ۱۷۱ هزار کودک مبتلا به سوء تغذیه حاد متوسط و بیش از ۵۳ هزار کودک مبتلا به سوء تغذیه حاد شدید خبر دادند.

به گفته آنان حدود ۴۸ هزار کودک شامل پروگرام سوء تغذیه متوسط و نزدیک به ۱۵ هزار کودک دیگر شامل پروگرام‌های تداوی سوء تغذیه حاد شدید شده‌اند.

دکتر بشیراحمد ظریف مسئول بخش سوء تغذیه دفتر «کف» و هماهنگ کننده برنامه‌های صحتی در فاریاب می‌گوید: «در جریان یک سال در شفاخانه ولایتی و دو شفاخانه دیگر در ولسوالی‌های اندخوی و شیرین تگاب، به تعداد ۷۹۵ کودک بستر شدند که از آن جمله ۱۲ واقعه فوتی داریم.»

آقای ظریف افزود که در این مدت بیش از ۵۸ هزار زن حامله و شیرده نیز شامل پروگرام‌های سوء تغذیه شده و از این میان ۴۳ هزار و ۱۸۴ تن آنان تداوی شده‌اند.

شمار کودکان مبتلا به سوء تغذیه در فاریاب در حالی نسبت به سال گذشته افزایش می‌یابد که روز به روز مشکلات اقتصادی، فقر و گرسنگی گویا باشندگان این ولایت را بیشتر می‌فشارد.

با این حال دکتر غلام فاروق عظیمی، مسئول بخش تغذیه ریاست صحت عامه ولایت فاریاب می‌گوید که با استخدام کارکنان در بخش تغذیه و رضاکاران صحتی، تلاش‌ها برای کاهش وقایع سوء تغذیه اطفال، از طریق مشاوره و معالجه در تمام مراکز صحتی ادامه دارد.

«با استخدام ۳۲ کارمند در بخش تغذیه، بخشی از مشکلات مردم، به خصوص در بخش تغذیه تاحدودی در قریه‌ها حل شده است.»

در عین حال دکتر ظاهر شاه جهادمل، رئیس صحت عامه فاریاب می‌گوید که بر اساس نظارت و ارزیابی این اداره که از چند مرکز صحتی در ولسوالی‌ها صورت گرفته، واقعات سوء تغذیه کودکان نسبت به یک سال گذشته افزایش داشته است.

او تأکید دارد که شیر مادر برای کودک بسیار

او می‌گوید: «طفلم که دچار سوء تغذیه شده، زمانی که حامله بودم درست تغذیه نتوانستم، مشکلات اقتصادی بود، طفل در بطنم رشد نکرد.»

در عین حال قابله انجیلا، مسئول بخش سوء تغذیه در شفاخانه ولایتی فاریاب می‌گوید که بیشتر کودکان مبتلا به سوء تغذیه از خانواده‌های فقیر استند که از ولسوالی‌ها و قریه‌های دوردست به شفاخانه آورده می‌شوند. وی می‌افزاید که اکثر خانم‌ها در زمان بارداری و پس از ولادت نمی‌توانند غذای سالم و مقوی استفاده کنند و این سبب کاهش شیر مادر گردیده و طفل ضعیف و مبتلا به سوء تغذیه می‌گردد.

«اکنون ۲۰ مریض داخل بستر در دو اتاق داریم، مریضان دیگر هم مراجعه می‌کنند، اما چون ما جای نداریم تلاش می‌کنیم که به آنان بدون بستر کردن رسیدگی کنیم.»

مسئولان در ریاست صحت عامه ولایت فاریاب از افزایش آمار کودکان مبتلا به سوء تغذیه نسبت به سال گذشته در این ولایت خبر می‌دهند. آنان فقر، تغذیه ناسالم و عدم آگاهی مردم نسبت به تغذیه سالم را از عوامل افزایش این بیماری نزد کودکان عنوان می‌کنند. این بیماری میان کودکان زیر ۵ سال بیش از ۵۱ درصد افزایش یافته است.

دکتر آرش آگاه، متخصص داخلی اطفال و موظف در سرویس داخله اطفال شفاخانه ولایتی فاریاب دلایل عمده افزایش کودکان مبتلا به این بیماری را در گسترش فقر و تنگ دستی خانواده‌ها، تغذیه نامناسب، عدم آگاهی خانواده‌ها از تغذیه و رعایت نکردن حفظ الصحتی عنوان می‌کند.

آقای آگاه می‌گوید که سوء تغذیه زمینه‌ساز سایر مریضی‌ها مانند: سینه و بغل، سرخاک و اسهالات نیز می‌گردد که در برخی موارد جان کودکان را می‌گیرد.

«در شفاخانه، نظریه مراجعینی که می‌بینیم تعداد واقعات سوء تغذیه شدیداً رویه افزایش است. ما در شفاخانه ۲ اتاق تداوی سوء تغذیه داریم، حدود ۲۰ بستر را می‌توانیم که تحت پوشش قرار بدهیم. قبلاً تعداد بسترهای ما تکمیل نمی‌شد، اما اکنون نه تنها تکمیل می‌شود، بلکه شماری از مریضان منتظر نوبت نیز می‌باشند.»

از سوی دیگر شماری از خانواده‌ها که کودکان شان به سوء تغذیه مبتلا شده‌اند، می‌گویند که به دلیل فقر و تنگ دستی نمی‌توانند به کودکان شان شیر و غذای مناسب بدهند.

فرشته مادری است که طفل ۶ ماهه‌اش به سوء تغذیه مبتلا شده و از ده روز به اینسو در شفاخانه ولایتی فاریاب به بستر افتاده است.

نقش متخصصین امور در بهبود وضعیت اقتصادی

عبدالحلیم باخرد

دلسردی آنها از یاری رساندن به دیگران گردیده است، زیرا نبود امکانات باعث گردیده است آنها در کمک کردن به دیگران و در حل مشکلات محیطی و اجتماعی نتوانند چندان موفق باشند. بگونه‌ی مثال، برخی از افراد در ساخت

برق آبی کوچک که می‌تواند برق یک روستا و یک ناحیه را تأمین کند، مهارت و تجربه دارند. در صورتی که، اهالی روستا یا محل و نهادهای مسئول زمینه را برای آنها مساعد سازند، آنها می‌توانند برق مورد نیاز اهالی یک روستا یا ناحیه را تأمین کنند. انجام آن هزینه بردار است و نیاز است که در این راستا اهالی و نهادهای مسئول آنها را یاری رسانند تا بتوانند با همکاری چنین افرادی مشکلی از مشکلات مردم در نقاط مختلف کشور حل گردد. این چند نمونه‌ای از کار افراد نیک بود که از آن نام بردیم، کارهای دیگری را نیز این افراد می‌توانند برای حل مشکلات باشندگان این سرزمین انجام دهند. اما نیاز به همکاری اهالی محل، روستا، سرمایه داران و نهادهای مسئول دارند. در صورتی که آنها مورد حمایت مالی قرار گیرند و به دسترس آنها امکانات قرار داده شود، خواهند توانست کارهای مؤثر و ارزنده‌ای را انجام دهند، بنابراین نیاز است از چنین افرادی حمایت صورت گیرد تا بتوانند در حل مشکلات باشندگان این سرزمین سهم داشته باشند. با تأسف می‌توان گفت که عدم استفاده از چنین افرادی باعث گردیده است آنها برای تأمین مخارج زندگی خویش راه مهاجرت را در پیش گیرند. این خود توانسته است بر مشکلات بی‌افزاید و نیاز به این است از افراد متخصص، مجرب و ماهر به هدف بهبود

وضعیت در عرصه‌های گونه‌گون استفاده گردد. افزون بر این، افرادی نیز در نقاط مختلف کشور سکونت دارند آنها در بخش زراعت، باغداری و مالداري مهارت، تجربه و تخصص دارند، اما بنا بر نداشتن امکانات و فقر که دامنگیر آنها است، به کارهای شاقه روی آورند یا راه مهاجرت را در پیش گرفته اند تا بتوانند از این طریق مایحتاج زندگی خویش را تأمین کنند. در صورتی که، از این افراد در زمینه‌ی بهبود زراعت، باغداری و مالداري استفاده گردد، آنها خواهند توانست در این راستا دست آوردهای خوبی نیز داشته باشند. بنابر این نیاز است چنین افراد از سوی نهادهای مسئول، سرمایه داران و باشندگان این سرزمین حمایت گردند تا بتوانند در راستای بهبود وضعیت زراعت، مالداري و باغداری این سرزمین سهم داشته باشند. بنابر این، نیاز است که به هدف مبارزه با چالش‌های موجود از افراد کارآزموده و مجرب کار گرفته شود تا آنها بتوانند در راستای مبارزه با حوادث طبیعی و بهتر شدن وضعیت کشت و زراعت در کشور گام‌های عملی را بردارند.

اخبار جهان

آتش سوزی در هاوایی؛ مرگبارترین حریق امریکا در یک قرن اخیر

رقم همچنان در حال افزایش است. در حال حاضر انتقادات درباره اینکه آیا مقامات به ساکنان در مورد تهدید قریب الوقوع آتش سوزی هشدار داده بودند یا نه بالا گرفته است. در حال حاضر دولت امریکا منابع بیشتری به عملیات امداد و نجات اختصاص داده است.

پاسخ پدافند هوایی سوریه به حمله رژیم صهیونیستی به حومه دمشق

صبح دیروز یکشنبه، پدافند هوایی سوریه به اهداف متخاصم در اطراف دمشق، پایتخت پاسخ داد. به گزارش انیس، یک منبع بلندپایه امنیتی سوریه به «اسپوتنیک» گفت که جنگنده‌های رژیم صهیونیستی تعدادی موشک را از فراز سرزمین‌های اشغالی به سمت حومه دمشق شلیک کردند. این منبع افزود: موشک‌های رهگیر نیروی پدافند هوایی سوریه توانستند بیشتر موشک‌های دشمن را قبل از رسیدن به هدف رهگیری کنند.

ترکیه از آزمایش موفق موشک فضایی بومی خود خبر داد

مرکز صنایع دفاعی ترکیه از آزمایش موفق موشک بومی تحقیقات فضایی ساخت شرکت «راکتسان» خبر داد. به گزارش انیس، به نقل از خبرگزاری «آنا تولی» این مرکز با انتشار بیانیه‌ای در شبکه اجتماعی «X» تأکید کرد که آزمایش این موشک در منطقه «انه آدا» در شمال ترکیه انجام شده است. این بیانیه افزوده که این موشک با استفاده از فناوری‌های پیشرفته و در راستای تلاش‌های ترکیه در عرصه تحقیقات فضایی ساخته شده است. در این بیانیه تأکید شده که تمام سیستم‌های فرعی مهم این موشک به صورت بومی و داخلی و به دست مهندسان شرکت راکتسان ساخته شده است. «خلوق گونگور» رئیس مرکز صنایع دفاعی ترکیه نیز با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی X گفت که ترکیه یک مانع بزرگ در فناوری موشکی را پشت سر گذاشته است.

مناسب شأن فرد مؤمن نیست که اوراق حاوی کلمات مقدسی را به بی حرمتی بگذارد.

الزامی شدن یونیفورم برای نیروهای وزارت دفاع ملی

عنايت الله خوارزمی، سخنگوی وزارت دفاع ملی امارت اسلامی می‌گوید که اگر نیروهای این وزارت در پوشیدن لباس نظامی غفلت کنند، بر بنیاد قوانین مجازات خواهند شد. آقای خوارزمی می‌گوید که اکنون تمامی نیروهای این وزارت ملبس به یونیفورم شده‌اند. سخنگوی وزارت دفاع ملی امارت اسلامی در این باره گفت: «رهبری وزارت دفاع دستور داده‌اند که در مراکز نظامی استفاده شود و ما هم در تاسی از حکم رهبری وزارت دفاع ملی، نه تنها شخص خودم بل تمام منسوبین وزارت دفاع ملی این دستور را عملی خواهند کرد.» عنایت الله خوارزمی می‌افزاید که نیروهای این وزارت اکنون از یونیفورم اردوی پیشین کار خواهند گرفت؛ اما رنگ این یونیفورم ممکن در آینده تغییر کند. وی گفت: ص ۴

معاون جدید ولایت بدخشان معرفی و به کار آغاز کرد

الحاج خیرالله حکیمی رئیس دفتر مقام ولایت بدخشان آقای سائیس را مجاهد نستوه، مرد دفتر و سنکر عنوان نموده ص ۴

دیروز یک شنبه، مولوی عبدالجمیل سائیس نظر به فرمان رهبری امارت اسلامی افغانستان با حضور داشت رئیس محترم عمومی مبارزه با جرایم وزارت امور داخله، روسای دواير دولتی، علمای کرام، مجاهدین و متنفذین شهر فیض آباد رسماً معرفی و به کار خویش آغاز نمود.

سفیر ازبیکستان در کابل: بزودی یک هیئت بلندرتبه از ازبیکستان به افغانستان خواهد آمد

یادگار شادمانوف، سفیر ازبیکستان در کابل در دیدار با قدرت‌الله جمال، معین وزارت صنعت و تجارت از سفر یک هیئت بلند رتبه کشورش به افغانستان در آینده نزدیک، خبر داده است. بر اساس یک اعلامیه وزارت صنعت و تجارت، شادمانوف ابراز امیدواری کرده که سفر

مقام‌های اداره ورزش: در یک سال ۳ هزار برنامه مناسبتی و رسمی راه اندازی شده است

مقام‌های اداره ورزش کشور روز شنبه در برنامه حساب‌دهی دولت به ملت گفته‌اند که بیش از ۳ هزار برنامه مناسبتی و رسمی را به هدف رشد ورزش در سطح کشور در یک سال ص ۴

ملت نه دولت حساب و و رکولو پروگرام دولت به ملت Government Accountability Program

د کانونو او پترولیم وزارت سرپرست لوگر ته سفر وکړ

د کانونو او پترولیم وزارت سرپرست شیخ شهاب‌الدین دلاور د یاد وزارت یوشمېر نورو رئیسانو سره په ملتیا لوگر ته د خپل سفر په ترڅ کې، له ولایتي مسئولینو سره په کتنه کې د ولس د ستونزو د حل برخه په کې هر اړخیز داند ورکړ. په دې کتنه کې د لوگر مرستیال والي مولوي عنایت‌الله شجاع وویل، لوگر د دپرو کانونو په لرلو یو شتمن ولایت دی، چې اوسمهال د هېواد په کچه د کانونو په برخه کې ښه فرصتونه شتون لري، باید هڅه وکړو، چې له دې لارې خپل ولس هوسا کړو. نوموړي د لوگر د خلکو پر ستونزو او غوښتنو رڼا واچوله او د کانونو او پترولیم وزارت څخه یې وغوښتل، چې ص ۴ مخ

سمرقند ته د بلخ والي سفر؛ دواړو لورو پر علمي پرمختگونو خبرې کړې

پلاوي ازبکستان هېواد کې د سمرقند مرستیال والي، مخورو، علماوو او شیخانو سره لیدنه د بلخ والي حاجي محمدیوسف وفا په مشرې د ولایتي چارواکو یو لور پوري ص ۴

شیخ محمد قاسم خالد: هڅه کوو چې خپلو علمي ډگرونو ته لا پراختیا ورکړو

د کابل والي د جهان پوهنتون د محصلینو په فراغت غونډه کې د وینا پر مهال ټولو فارغ شویو محصلینو او د دوی کورنیو ته د مبارکي ترڅنګ ټولني ته د مسلکي کادرونو د روزلو په برخه کې د جهان پوهنتون د استادانو فعالیتونه او هلې ځلې ستایلي دي. نوموړي زیاته کړې، چې د همدې استادانو په زیار او هڅو سره افغاني ټولنه د پرمختګ پر لور حرکت کوي. د کابل والي محصلینو ته په خطاب کې ويلي؛ چې تاسو باید د لیسانس په کچه پر زده کړو بسنه ونه کړئ، بلکې ستاسو علمي ص ۴